

Потребан нам је културни одговор. У данашњим околностима то је практично нови фронт. Узалуд богатство, оружје, злато, благо, аутомобили, (старлете), моћ ако изгубимо сами себе. Себе код другог наћи нећемо, нити ће нам други помоћи да постанемо своји. То морамо урадити сами. Немамо избора, окупатор нас је својим поступцима натерао на то. Свестан сам да скоро свакодневно отварају нове фронтове, падају гранате, ракете, људи гину. *Када топови певају, музе ћуте!*. Међутим, роман *На Дрини ћуприја* настао је у Београду током Другог светског рата (завршен 1944). Дакле, разлога за оправдање нема.

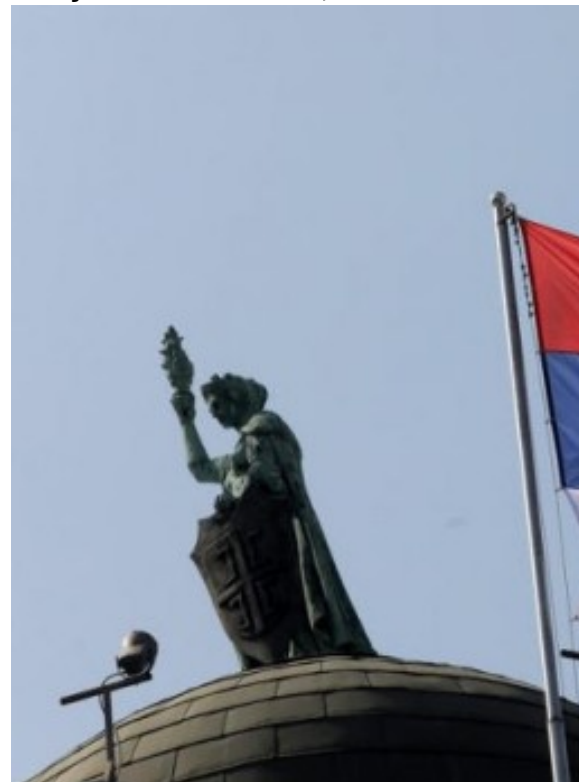
Окупирани смо у свим областима, па и у култури. Прва врата нашег дома, која су нападнута, била је управо култура: музика, филм, књижевност, сликарство, вајарство, архитектура. Последица тога је покидана веза између државе и држављанина, недостатак осећаја припадности заједници, велики број преумљених, итд.

Окупирани смо у свим областима, па и у култури. Прва врата нашег дома, која су нападнута, била је управо култура: музика, филм, књижевност, сликарство, вајарство, архитектура. Последица тога је покидана веза између државе и држављанина, недостатак осећаја припадности заједници, велики број преумљених, итд. Скоро целокупан простор је преузела нова „инстант“ култура. Како је у себи имала као градивни елемент економију, веома једноставно је уместо лепог као императив поставила добро, а потом употребљиво; а употребљиво је само оно за чим тржиште искаже своје интересовање. Како је управо Колективни Запад управљао тржиштем, једноставно је себе поставио као главног арбитра у култури, мада је управо у култури био јако хендикепиран. Након тога било је веома лако избацити све шта је у култури обитавало хиљадама година: човек, Бог, вредности, потрага за одговорима, лепо, добро, итд. Ко хоће да буде признат од арбитра, мора користити језик који арбитар разуме!

Пише: Душко Кузовић
субота, 23 септембар 2023 14:00

Нови фронт морамо отворити опрезно и мудро. Не смемо дозволити да он буде проста и вулгарна инструментализација културе у војне и политичке сврхе. Како не треба чинити, знамо, јер то управо гледамо: постојећа „инстант“ култура је војник политике! „Инстант“ култура је постала оружје којим се, пред напад, непријатељ слаби, током рата разара јединство и смисао борбе, а након рата најдубље руши суштина бића. Ми смо преживели прве две фазе и живимо трећу. Гледамо како нам корупција, негативна селекција, турбо култура, вулгарне замене за традицију разарају дом боље него бомбе и ракете: све мање људи види Србију као своју домовину и губи разлог да је брани, што је за непријатеља најважније. **Деловањем кроз културу непријатељ, не само да смањује своје жртве и трошкове, већ нам наноси озбиљну штету, и то без и једног уложеног цента, само промишљено вођеном културном политиком.**

Више од четири деценије практично смо живели „инстант“ културу која је сада на озбиљном заласку. Начин како пропада прети да поништи све добре стране које је имала и сав допринос који је дала; добро време рађа лоше људе који стварају време кризе. Таква судбина је задесила и њу: копни и претвара се у отровну материју која разара све шта дотакне. Да би задржала пажњу и позорност публике на себе, улагује се посматрачу тражећи од њега да, у контакту са њом, уложи што мање енергије.

Покоравање уместо размене. „Инстант“ култура не позива на размену, дијалог, развој свих који учествују у интеракцији, већ искључиво на покоравање. Такву процедуру

одржавају арбитра, људи са озбиљним комплексом инфериорности.

Да погледамо неколико главних карактеристика Инстант културе:

Копирање уместо стварања. Стварање је циљ, али данас пут до стварања је разрован и премрежен замкама: од породице, заједнице, државе, школе, медија, јавног говора. Стваралаштво се не поставља као императив деловања, јер стварати значи преузети одговорност за своја дела, суочити се са собом, унапређивати себе, развијати дијалог, тражити и поправљати слаба места, итд. А то је све супротно стању анестезије у коме се држи грађанин Србије. Данас, на сваком кораку се слави копирање, а људи којима је преписивање највиши домет, стављају се на места где се одлучује. Тако је обезбеђена добра основа за наставак самоуништења.

Покораване уместо размене. „Инстант“ култура не позива на размену, дијалог, развој свих који учествују у интеракцији, већ искључиво на покораване. Такву процедуру одржавају арбитра, људи са озбиљним комплексом инфериорности.

Линија мањег отпора се славиуместо да се прогони. Без жртве нема постигнућа. Без напорног и промишљеног тренинга нема одличног резултата. Труд и рад су неопходни и за ствараоца, али и за посматрача. Од породице, преко школе до државних институција слави се управо супротно - линија мањег отпора. Постигнуће „на фору“ је могуће само у токсичним срединама. Такав процес води друштво ка самоуништењу.

Човек није у средишту пажње. Култура треба да корача испред науке: посматра, уочава, тражи репере, поставља питања, одговара, јер има много мање ограничења него наука. Култура и наука нису два различита света, већ део артикулисане активности заједнице. Питања и одговори које даје култура треба најпре да помогну човеку, и то већини чланова заједнице, никако малој групи.

Пише: Душко Кузовић
субота, 23 септембар 2023 14:00

[REDACTED]

[REDACTED]

Глобална култура издише, нема смисла да и ми потонемо с` њом

Пише: Душко Кузовић
субота, 23 септембар 2023 14:00
